

Mention the full question statement for proper evaluation.

Without that these are just notes and cannot be awarded marks.

کافی: ۵

کافی عربی زبان دے لفظ لغت و تہذیب کا لفظ ہے۔
جیسے معنی کافی ہونا، بھیرا ہونا میں مثال
و کفنی باللہ شہیدا

ترجمہ: رب دنی گواہی کافی ہے۔

کافی دے اصطلاحی معنی:

اصطلاح ورج کافی اوس نظم کون آکھیا جاندا ہے جیسے
ورج فلسفہ، تصوف یعنی اللہ دیاں مٹاں دا ذکر ہووے

کافی دی بیت:

بیت پکھوں ویکھیا جاوے تے کافی سالوں ڈھیر شتلاں
ورج لہو جاندی اے۔ سنزل، مٹلت، مربع، مخمس،
مسدس، کافی دیاں مرعوب تے مصروف بیتاں نیں۔

کافی دا صنف:

کافی ورج اللہ نال محبت، عاقبت دی فکر، عبادت
تے ریاضت دا ذکر، دنیاوی بے شباتی دا تذکرہ تے
مٹاں دی تلخی دا درس ملدا ہے۔

پنجابی شاعری ورج کافی دے چند شاعر:

پنجابی شاعری دے 3 مہاندے شاعر تے
انہاں دی کافیاں دی چند مثالیں مندرجہ ذیل
نیں۔

حضرت شاہ حسین:

ایہاں لوں کافی دانہ والا باقاعدہ تے بانی شاہ
مزیا حازا اے۔ ایہاں دیاں کل 163 کافیاں
موجود نیں۔

شاہ حسین دی مہدیہ کافی دی نمونہ:

سے رہا میرے اردا محرم لوں
اندر لوں میں باہر لوں میں، روم روم وچ لوں
لوں میں تانا لوں میں بانا، سبھ کچھ میرا لوں
کے حسین فقیر سائیں دا، میں نا میں سبھ لوں

بابا بلھے شاہ:

بلھے شاہ کافی دے دوج وڈے شاعر نیں۔
بابا بلھے شاہ دی وحدت الوجود نال ونکی مٹھی

سے راٹھارا ٹھہر دی میں میں، آپے راٹھہا ہوئی
سدو نی میںوں دھیدو ٹھہا، پیر نہ آنھو کوئی
راٹھہا میں وچ میں راٹھہا میں اور خیال نہ کوئی
میں نہیں اوہ آپے اپنی، آپ کرے رنجوئی

خواجہ غلام فرید:

بلھے شاہ مگروں خواجہ غلام فرید کافی دے وڈے
شاعر نیں۔ ایہاں نے سرائیکی زبان اچ کافیاں
لکھ۔

خواجہ غلام فرید دی کافی دامنونہ:

سہ آچنوں دل یار، پیلوں پکیاں نی وے
 کئی بگڑیاں کئی سہا پکیاں کئی کھوریاں کئی پھلڑیاں نیلیاں
 کئی اودیاں قلنار کثویاں رتیاں نی وے
 آچنوں دل یار، پیلوں پکیاں نی وے۔

Short and incomplete answer

مکملی گل:

مکملی گل ایہہ کہ کافی اب اجیسی نظم اے جس لوں تن تن
 چار چار مصرعیاں ورت لکھیا جنڈا اے۔ ایس نظم دا آخری
 مصرعہ بار بار دہرایا جاؤندا اے۔ ایس ورت ہونیا کرام
 نے ابترے و چاراں دا اظہار ورتا اے۔ کافی دے درج
 بالا تن شاعراں بارے آکھیا جنڈا اے کہ شاہ حسین نے
 کافی دی بنیاد رکھی۔ بلکہ شاہ نے ایس بنیاد تے
 عمارت تعمیر کیتی تے خواجہ فرید نے ایس عمارت
 لوں مکمل کیتی۔

ڈرامہ:

ڈرامہ دے لغوی معنی:

ڈرامہ دالفظ یونانی زبان دے لفظ 'ڈراؤ' لوں
لکھیا اے جیہدا مطلب ہے 'کڑے وکھانا'

ڈرامہ دے اصطلاحی معنی:

اصطلاحی معنیاں وچ ڈرامے دا مراد حیاتی دے
کسی خاص واقعے لوں اوہ سے طرح کڑے وکھایا
جاوے جیوں اوہ اہلی حالت وچ گزریا ہووے

ڈرامے دی تعریف:

ڈرامہ دے بارے کئی لکھاریاں وکھو وکھو
تعریفاں مہتیاں جیوں:

بقول افلاطون: اہل دنیا اہل دا پیرچھاواں اے

اہل دنیا آسمان وچ کڑے پورا اے تے

ڈرامہ اس پیرچھائی دی پیرچھاواں اے ایس لئی

ڈرامہ نقل دی نقل ہے (شہید)

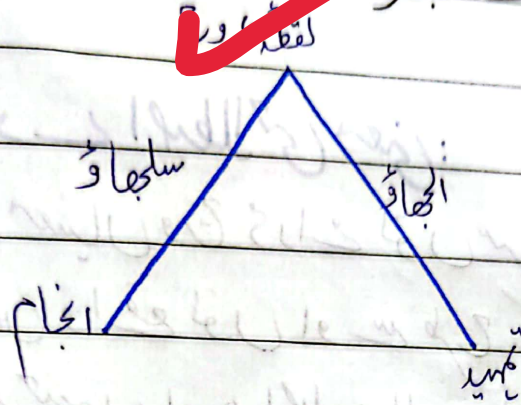
'Twice away from reality'

بقول ایس ٹی فالرج: ڈرامہ حقیقت دی نقل

نیں سلگوں فطرت دی نقل اے۔

ڈرامہ دے بنیادی عناصر

- 1 ایمانی
- 2- پلاٹ
- 3 کردار
- 4 مکالمے
- 5 زمان و مکان
- 6 موسیقی
- 7 منظر نگاری
- 8- زبان تے بیان

تہید: تہید نال ڈرامہ نگار ایمانی دامنڈ جو بچھا اے تے کردار دی جان تہجان ہوندی اے۔

الجھاؤ الجھاؤ ارج ڈرامہ دی ایمانی دے مسائل سامنے آندریں لفظ شرج لفظ شرج ارج مسئلہ کافی طول پکڑ جاندا اے سجھاؤ سجھاؤ ارج ڈرامہ نگار ایمانی لکھ گتھیاں کول ہون ہونے سجھدا اے۔

انجام انجام ارج ایمانی دا اختتام دسیا جاندا اے۔

ڈرامہ دی بنیادی اقسام

- 1 احمیہ (Tragedy) جیہدا انجام ٹھناک ہوندا اے
- 2 طریبہ (Comedy) جیہدا انجام خوش گوار ہوندا اے

پنجابی ڈرامہ نگار:

بھائی ویر سنگھ - کہ راہ لکھو داتا

اشفاق احمد - بالو قد سید - سلطان کھوسٹ

آغا شرف - سجاد حمید - آغا شرف

بول مٹی دی باویا

ملکی گل

